

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

de aprobare a Regulamentului privind procedura de examinare
a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională

nr. AG-1 din 27.05.2025

(în vigoare 27.05.2025)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 261-264 art. 66 din 29.05.2025

* * *

Curtea Constituțională, statuând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,

dnei Viorica PUICA,

dlui Nicolae ROȘCA,

dnei Liuba ȘOVA,

dlui Serghei ȚURCAN,

dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,

cu participarea dnei Dina Musteața, asistent judiciar,

În vederea stabilirii regulilor de procedură specifice activității sale jurisdicționale realizate pe baza sesizărilor depuse, în conformitate cu prevederile Legii nr.74 din 10 aprilie 2025 cu privire la Curtea Constituțională,

DECIDE:

1. *Se aprobă* Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, potrivit Anexei.

2. *Se abrogă* Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, aprobat prin Decizia nr.AG-3 din 3 iunie 2014.

3. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Domnica MANOLE

Nr.AG-1. Chișinău, 27 mai 2025.

Anexă
la Decizia Curții Constituționale
nr.AG-1 din 27 mai 2025

REGULAMENT PRIVIND PROCEDURA DE EXAMINARE A SESIZĂRILOR DEPUSE LA CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Capitolul I CONSIDERAȚII GENERALE

1. Curtea Constituțională este organizată și funcționează pe baza prevederilor Constituției Republicii Moldova, ale Legii nr.74 din 10 aprilie 2025 cu privire la Curtea Constituțională și ale prezentului Regulament.

2. Prezentul Regulament stabilește procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională (în continuare, *Curtea*).

3. Chestiunile procedurale care nu sunt reglementate de lege și de prezentul Regulament se soluționează de către Curte potrivit principiului autonomiei determinării competenței, stabilit la articolul 6 alin.(1) din Legea nr.74 din 10 aprilie 2025 cu privire la Curtea Constituțională.

4. Sediul Curții se află în municipiul Chișinău, strada Alexandru Lăpușneanu nr.28. Ședințele în plen ale Curții au loc în sediul acesteia.

5. Procedura jurisdicțională a Curții Constituționale și lucrările de secretariat se desfășoară în limba română. Participanții la proces care nu vorbesc limba română pot lua cunoștință de actele și de lucrările dosarului și pot participa la ședințele Curții fiind asistați de un interpret.

6. Judecătorii și angajații Curții, responsabili de examinarea și instrumentarea dosarelor, sunt obligați să păstreze confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință.

Capitolul II

PROCEDURA DE DEPUNERE, ÎNREGISTRARE ȘI REPARTIZARE A SESIZĂRILOR

7. În scopul exercitării activității de jurisdicție constituțională, Curtea îndeplinește următoarele atribuții funcționale:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova intenționează să devină parte;

b) interpretează Constituția;

c) se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;

d) confirmă rezultatele referendumurilor republicane;

e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova, validează mandatele deputaților în Parlament și mandatul Președintelui Republicii Moldova;

f) constată circumstanțele care justifică dizolvarea Parlamentului, demiterea Președintelui Republicii Moldova, interimatul funcției de Președinte, imposibilitatea Președintelui Republicii Moldova de a-și exercita atribuțiile mai mult de 60 de zile;

g) rezolvă excepțiile de neconstituționalitate a actelor normative prevăzute la lit.a), la sesizarea instanțelor judecătorești;

h) hotărăște asupra chestiunilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid.

8. Subiectele cu drept de sesizare a Curții sunt:

a) Președintele Republicii Moldova;

b) Guvernul;

c) ministrul Justiției;

d) Consiliul Superior al Magistraturii;

e) judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, al curților de apel și al judecătoriilor;

f) Consiliul Superior al Procurorilor;

f¹) Procurorul General;

[pct. 8 lit.f¹) completat prin DCC nr. AG-1 din 22.01.2026]

- g) deputatul în Parlament;
- h) Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului;
- i) consiliile unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, Adunarea Populară a Găgăuziei – în cazul în care supun controlului de constituționalitate legile și hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova, hotărârile și ordonanțele Guvernului, precum și tratatele internaționale până la intrarea în vigoare a acestora pentru Republica Moldova, care nu corespund articolului 109 și, respectiv, articolului 111 din Constituție.

9. Subiectele cu drept de sesizare pot depune sesizări în probleme care țin de competența lor, cu excepția sesizării privind:

- a) revizuirea Constituției, care poate fi depusă de subiectele indicate la articolul 141 din Constituție;
- b) constatarea circumstanțelor ce justifică dizolvarea Parlamentului, care poate fi depusă de Președintele Republicii Moldova;
- c) constatarea circumstanțelor ce justifică demiterea din funcție a Președintelui Republicii Moldova sau interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova, pe baza unei hotărâri a Parlamentului, semnată de Președintele Parlamentului;
- d) constituționalitatea unui partid, care poate fi depusă de Parlament, de Președintele Republicii Moldova, de Guvern, de ministrul Justiției sau de Procurorul General;
- e) excepția de neconstituționalitate, care poate fi depusă de subiectele indicate la pct.8 lit.e);
- f) confirmarea rezultatelor referendumului republican, ale alegerii Parlamentului și validarea mandatelor de deputat, precum și ale alegerii Președintelui Republicii Moldova și validarea mandatului său, care se depune de către Comisia Electorală Centrală.

10. Sesizarea trebuie să conțină următoarele:

- a) denumirea și adresa Curtii;
- b) datele de identitate ale autorului/autorilor sesizării (numele și prenumele, funcția deținută sau, după caz, denumirea persoanei juridice sau a autorității publice, adresa, numărul de telefon și adresa electronică);
- c) în funcție de obiectul sesizării, conform articolului 135 alin.(1) din Constituție, autorul sesizării va prezenta:
  - prevederea normativă contestată, prevederea constituțională pretins a fi încălcată și motivarea relației de contrarietate dintre cele două prevederi, adică motivarea neconstituționalității prevederii contestate;
  - argumentele că norma constituțională este neclară și pretinde o interpretare din partea Curtii, în cazul în care se solicită interpretarea Constituției;
  - argumentele privind respectarea condițiilor temporale și limitelor materiale ale revizuirii Constituției, în cazul în care se solicită avizarea inițiativei de revizuire a Constituției;
  - actele care demonstrează respectarea exigențelor constituționale și legale, în cazul confirmării rezultatelor referendumului republican, a rezultatelor alegerii Parlamentului sau ale alegerii Președintelui Republicii Moldova;
  - în cazurile stabilite la art.135 alin.(1) lit.f) din Constituție, autorul trebuie să precizeze și să motiveze circumstanțele care justifică măsurile respective;
  - în cazul sesizării privind controlul constituționalității unui partid politic, autorul trebuie să demonstreze în ce măsură scopurile și activitatea partidului cad sub incidența articolului 41 alin.(4) din Constituție;

d) lista actelor anexate:

- în cazul în care sesizarea este formulată de Guvern, de Consiliul Superior al Magistraturii, de Consiliul Superior al Procurorilor, de Comisia Electorală Centrală, de consiliul unei unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea ori de Adunarea Populară a Găgăuziei, actul de aprobare a sesizării;

- în cazul sesizării privind inițiativa de revizuire a Constituției, proiectul de lege constituțională a cărei avizare se solicită;

- în cazul excepțiilor de neconstituționalitate, scrisoarea de însoțire și încheierea instanței de judecată cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate;

e) semnătura olografă a autorului sesizării, iar în eventualitatea depunerii sesizării în formă electronică, semnătura electronică calificată, în condițiile legii.

La sesizare se anexează, după caz, și mandatul reprezentantului.

11. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate poate fi elaborată conform formularului publicat pe pagina web a Curții (www.constcourt.md).

12. Serviciul registratură și arhivă nu va înregistra sesizarea și o va restitui autorului dacă:

a) sesizarea nu este semnată olograf sau electronic de autorul sesizării sau de reprezentantul autorului sesizării;

b) sesizarea nu conține informații despre autorul sesizării sau despre reprezentantul acestuia (numele și prenumele, funcția deținută sau, după caz, denumirea persoanei juridice sau a autorității publice, adresa, numărul de telefon și adresa electronică);

c) sesizarea nu este formulată în limba română;

d) sesizarea este ilizibilă;

e) nu este anexat actul de aprobare a sesizării, în cazul în care sesizarea este formulată de Guvern, de Consiliul Superior al Magistraturii, de Consiliul Superior al Procurorilor, de Comisia Electorală Centrală, de consiliul unei unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea ori de Adunarea Populară a Găgăuziei;

f) nu este anexat proiectul de lege constituțională a cărui avizare se solicită, în cazul sesizării privind inițiativa de revizuire a Constituției.

g) nu este anexată încheierea instanței de judecată cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cazul sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

13. Sesizările depuse la Curte de către subiectele abilitate cu acest drept se înregistrează de Serviciul registratură și arhivă al Curții. Acesta înregistrează sesizarea la data depunerii ei și îi atribuie un număr, indicând data și ora înregistrării.

14. Datele cu caracter personal pot fi anonimizate pe baza solicitării motivate a autorului sesizării, la momentul înregistrării sesizării. Atunci când sesizarea sau actele jurisdicționale ale Curții conțin informații referitoare la date, situații sau circumstanțe sensibile, care pot afecta dreptul la viața privată, acestea pot fi anonimizate din oficiu.

15. După înregistrare, sesizarea este prezentată de Serviciul registratură și arhivă Președintelui Curții și transmisă în formă electronică tuturor judecătorilor și angajaților Curții implicați în procesul de soluționare a sesizărilor. După înregistrare, sesizarea este publicată pe pagina web a Curții.

16. Printr-o dispoziție, Președintele Curții repartizează sesizarea unui judecător-raportor pentru examinare. În caz de necesitate, Președintele Curții poate desemna, în acest scop, mai mulți judecători-raportori.

Capitolul III

EXAMINAREA ADMISIBILITĂȚII SESIZĂRII

17. Curtea examinează sesizarea în termen de 6 luni de la data înregistrării acesteia. La solicitarea judecătorului-raportor, Plenul Curții poate prelungi termenul de soluționare a sesizării.

18. Sesizările cu un obiect identic sau similar pot fi conexe într-un singur dosar.

19. În cazul excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea îi poate solicita instanței de judecată să-i trimită dosarul cauzei.

20. Judecătorul-raportor examinează sesizarea primită și redactează un proiect de decizie cu privire la admisibilitatea sau inadmisibilitatea acesteia. La examinarea sesizării, judecătorul-raportor poate fi asistat și de alți funcționari din cadrul Curții. Proiectul deciziei de admisibilitate sau de inadmisibilitate a sesizării este expediat prin poșta electronică oficială judecătorilor constituționali pentru examinare în Plen.

21. În cazul în care se solicită suspendarea acțiunii actului sau normei contestate, judecătorul-raportor elaborează un proiect de decizie pe care îl propune Plenului spre examinare.

22. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile normative sesizate de către instanța de judecată prin încheiere. Cererea de completare a excepției de neconstituționalitate poate fi depusă cu respectarea procedurii de ridicare a excepției de neconstituționalitate. Dacă autorul excepției de neconstituționalitate a contestat mai multe prevederi normative, însă instanța de judecată nu le-a reținut pe toate în încheiere, fără să ofere vreun motiv, Curtea poate reține pentru examinare toate prevederile contestate.

23. Sesizarea poate fi retrasă de subiectul cu drept de sesizare la orice etapă a examinării cauzei. În acest caz, Curtea pronunță o decizie de sistare a procesului. În cazul excepțiilor de neconstituționalitate, retragerea sesizării se face doar prin încheierea instanței care i-a trimis Curții excepția de neconstituționalitate.

24. Președintele Curții stabilește agenda, data și ora desfășurării ședinței privind examinarea admisibilității sesizărilor.

25. Ședința privind examinarea admisibilității sesizărilor este deliberativă dacă la aceasta participă cel puțin două treimi din numărul total al judecătorilor Curții.

26. Admisibilitatea sesizărilor se examinează în ședința Plenului Curții fără participarea părților.

27. Judecătorul Curții se abține de la examinarea cauzei sau poate fi recuzat în cazul în care:

a) este o persoană apropiată, în sensul Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, pentru participanții la ședință sau pentru reprezentanții lor;

b) a fost implicat anterior în luarea deciziilor în cauza supusă examinării, a participat la adoptarea actului contestat, excepție făcând elaborarea și adoptarea Constituției;

c) și-a exprimat în mod public opinia despre constituționalitatea actului contestat;

d) există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea sa.

28. Cererea de abținere și de recuzare se examinează de către Plenul Curții potrivit procedurii stabilite la articolul 35 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, fără participarea judecătorului care a formulat cererea de abținere sau care a fost recuzat.

29. Judecătorul-raportor prezintă Plenului Curții proiectul deciziei de admisibilitate sau de inadmisibilitate a sesizării și îi propune să pronunțe una din următoarele soluții:

a) să declare sesizarea admisibilă;

b) să declare sesizarea inadmisibilă.

30. Sesizarea se declară inadmisibilă în cazul în care:

- a) soluționarea acesteia nu ține de competența Curții;
- b) există o hotărâre sau o decizie a Curții care are ca obiect prevederile contestate din perspectiva acelorași critici de neconstituționalitate, iar sesizarea nu poate conduce la modificarea jurisprudenței;
- c) normele contestate au fost modificate sau abrogate, cu excepția cazului în care acestea continuă să producă efecte asupra autorului excepției de neconstituționalitate;
- d) autorul ridică o problemă de interpretare și de aplicare a normelor contestate;
- e) obiectul sesizării excedează competenței subiectului sesizării;
- f) este vădit neîntemeiată.

31. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate se declară inadmisibile în cazurile prevăzute de pct.30 din Regulament, precum și în următoarele cazuri:

- a) obiectul excepției de neconstituționalitate nu face parte din categoria actelor enumerate la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția de neconstituționalitate este ridicată de către o persoană terță, care nu este parte la proces, în sensul autonom al noțiunii de parte, sau de reprezentantul acesteia;
- c) prevederile contestate nu vor fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu este incident un drept fundamental al autorului excepției.

32. Sesizările declarate admisibile sunt examinate în ședință publică.

33. Admisibilitatea sesizării se decide cu votul majorității judecătorilor. În cazul în care la soluționarea admisibilității sesizării se înregistrează paritate de voturi, cauza se soluționează conform articolului 36 din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

34. La pronunțarea deciziilor de inadmisibilitate judecătorii pot formula opinii separate.

35. Decizia privind inadmisibilitatea sesizării intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Curții.

36. Decizia privind inadmisibilitatea sesizării se comunică autorului sesizării.

Capitolul IV

PREGĂTIREA CAUZEI PENTRU EXAMINARE ÎN ȘEDINȚA PUBLICĂ A CURȚII

37. Sesizările declarate admisibile sunt supuse unui proces de pregătire pentru a fi examinate în ședință publică.

38. În procesul de pregătire a dosarului pentru examinare în ședință publică, Curtea poate solicita de la autoritățile relevante opinia lor asupra sesizării. În solicitarea de prezentare a opiniei asupra sesizării Curtea poate formula întrebări referitoare la esența cauzei. Neprezentarea opiniei în termenul stabilit nu împiedică examinarea sesizării de către Curte.

39. Judecătorul-raportor redactează proiectul actului de jurisdicție constituțională și îl trimite Plenului Curții. Prevederile pct.20 al prezentului Regulament se aplică în modul corespunzător.

40. După pregătirea cauzei pentru examinare în fond, cu cel puțin 10 zile înainte de data desfășurării ședinței publice, autorul sesizării și ceilalți participanți la proces sunt informați despre locul, data și ora ședinței. În cazurile urgente, participanții la proces pot fi informați într-un termen mai restrâns.

41. La ședințele publice ale Curții vor fi invitați:

- a) autorul sesizării și/sau reprezentantul acestuia;
- b) reprezentantul Parlamentului și al Guvernului, și, după caz, al Președintelui Republicii Moldova, dacă se exercită controlul constituționalității unei legi;

c) reprezentantul Parlamentului, dacă se exercită controlul constituționalității unei hotărâri a Parlamentului;

d) Președintele Republicii Moldova sau reprezentantul acestuia, dacă se exercită controlul constituționalității unui decret al Președintelui;

e) reprezentantul Guvernului, dacă se exercită controlul constituționalității unei hotărâri sau a unei ordonanțe a Guvernului;

f) judecătorul care a ridicat excepția de neconstituționalitate în cadrul soluționării unei cauze aflate pe rol sau partea litigiului (reprezentantul acesteia), dacă excepția a fost ridicată de aceasta din urmă. În cazul în care excepția de neconstituționalitate este ridicată de un complet de judecată, sesizarea va fi prezentată de un judecător delegat din cadrul completului. La ședința de examinare a excepției de neconstituționalitate sunt invitați reprezentanții Parlamentului și Guvernului;

g) reprezentanții altor autorități, dacă Curtea decide astfel.

42. Autorul sesizării poate participa personal la ședința publică a Curții sau poate delega un reprezentant. Reprezentantul autorului sesizării și reprezentanții autorităților invitate la ședințele publice ale Curții trebuie să prezinte o procură, după caz, un mandat avocațial.

Capitolul V

EXAMINAREA CAUZEI ÎN ȘEDINȚĂ PUBLICĂ

43. Ședințele publice ale Curții se desfășoară cu respectarea principiului solemnității și a eticii procedurii jurisdicției constituționale. În sala de ședințe se află Stema de Stat, Drapelul de Stat și Constituția Republicii Moldova. La ședințele publice judecătorii Curții poartă robă, al cărei model este aprobat de Curte. La intrarea și la ieșirea judecătorilor Curții din sala de ședințe asistența trebuie să se ridice în picioare. Participanții la proces se adresează Curții, formulează cererile și declarațiile, prezintă explicațiile și răspund la întrebări stând în picioare. Participanții la proces nu au dreptul să adreseze întrebări judecătorilor Curții. Participanții la proces se adresează Curții sau judecătorilor cu formula "onorată Curte" sau "domnule/doamnă Președinte/judecător", iar participanților la proces cu cuvintele "stimate domn" sau "stimate doamnă". Încălcarea eticii procedurii jurisdicției constituționale poate atrage răspunderea prevăzută de prezentul Regulament.

44. La intrarea judecătorilor în sala de ședințe, asistentul judiciar rostește următoarea formulă: "Vă rog să vă ridicați, intră judecătorii Curții Constituționale".

45. Ședința Curții este condusă de Președintele Curții, iar în lipsa acestuia, de către judecătorul care îi exercită atribuțiile. Președintele deschide ședința și anunță cauza care va fi examinată.

46. Președintele verifică prezența participanților la proces, respectarea procedurii de citare legală și delegațiile reprezentanților părților. Președintele prezintă componența Plenului Curții, numele asistentului judiciar și, după caz, al interpretului și îi informează pe judecători despre oportunitatea abținerii de la examinarea cauzei, iar pe participanți despre dreptul lor de a formula cereri de recuzare. Nu pot fi admise cereri de recuzare sau de abținere care pot bloca activitatea jurisdicțională a Curții, așa cum o impune standardul necesității.

47. Președintele ședinței explică participanților la proces care le sunt drepturile și obligațiile procedurale.

48. Neprezentarea la ședința Curții a unei părți notificate legal despre data, ora și locul ședinței nu împiedică examinarea cauzei și pronunțarea hotărârii sau a avizului.

49. Participanții la proces pot formula demersuri. Demersurile se soluționează în ședință printr-o decizie protocolară a Curții, iar după caz, în camera de consiliu.

50. Examinarea cauzei începe cu prezentarea sumară a esenței sesizării de către judecătorul- raportor. Președintele dă cuvântul părților. Primul care își prezintă punctul de vedere este autorul sesizării, iar apoi reprezentanții prezenți ai autorităților. Părțile prezintă aspectele relevante ale sesizării într-un interval de timp rezonabil, Președintele fiind în drept să limiteze timpul acordat pentru luarea de cuvânt.

51. Președintele menține ordinea și solemnitatea ședinței. Observațiile Președintelui sunt obligatorii pentru participanții la proces și pentru celelalte persoane prezente în sală. Președintele îl poate întrerupe, după o atenționare, pe orice participant la proces, îi poate avertiza pe participanții care încalcă ordinea desfășurării ședinței și poate dispune îndepărtarea din sală a oricărei persoane care încalcă ordinea și ignoră observațiile Președintelui.

52. Participanții la proces care încalcă ordinea în ședință sunt avertizați de către Președinte despre obligația respectării ordinii și a solemnității ședinței și despre faptul că pot fi îndepărtați din sală dacă încalcă în mod repetat ordinea stabilită. Dacă participanții la proces încalcă în mod repetat ordinea stabilită, aceștia pot fi îndepărtați din sală pentru întreaga perioadă a dezbaterilor judiciare sau pentru o parte din ședință, printr-o decizie. În acest din urmă caz, după revenirea persoanelor vizate în sală, Președintele le informează despre actele procedurale efectuate în lipsa lor.

53. După ce un participant și-a prezentat punctul de vedere, ceilalți participanți îi pot adresa întrebări. Judecătorii Plenului Curții pot adresa întrebări pentru clarificare sau pentru completarea concluziilor. Președintele respinge întrebările care nu se referă la obiectul sesizării.

54. Părțile își prezintă cuvântul de încheiere, în cadrul căruia pot analiza materialele examinate în ședința Curții.

55. După rostirea cuvântului de încheiere de către părți, Președintele anunță retragerea judecătorilor în sala de consiliu pentru deliberare. Participanții la proces sunt informați despre data și ora pronunțării dispozitivului hotărârii.

56. Dacă după cuvântul de încheiere al părților sau în camera de consiliu se constată necesitatea examinării altor argumente sau împrejurări esențiale pentru soluționarea cauzei, Curtea decide reluarea examinării cauzei.

57. Ședința Curții poate fi amânată la solicitarea unui judecător sau a unui participant, dacă Curtea va considera că motivul cererii este justificat.

58. În condițiile în care ședința publică a fost deschisă și a început examinarea cauzei în fond, Curtea poate întrerupe ședința printr-o decizie protocolară, dacă este necesar. În cazul întreruperii ședinței, Curtea stabilește o dată pentru continuarea ei.

59. Sesizările prin care se solicită interpretarea Constituției sau avizarea inițiativelor de modificare a Constituției se examinează în ședința Plenului fără participarea părților, cu excepția cazului în care Curtea decide altfel.

60. Plenul Curții deliberează în camera de consiliu. Deliberarea este secretă. Judecătorii Curții nu au dreptul să divulge conținutul deliberării. Președintele le oferă judecătorilor Curții posibilitatea de a-și prezenta opinia. După încheierea deliberării, Președintele supune votului proiectul actului de jurisdicție constituțională.

61. Actul de jurisdicție constituțională prin care se soluționează fondul cauzei se pronunță cu votul majorității judecătorilor. În cazul unei parități de voturi, cauza se soluționează în conformitate cu articolul 36 din Legea cu privire la Curtea Constituțională. Avizarea proiectului de lege constituțională are loc potrivit articolului 141 alin.(2) din Constituție.

62. Actul de jurisdicție constituțională prin care se soluționează fondul cauzei va cuprinde:

- a) locul și data pronunțării;
- b) componența Plenului Curții și numele asistentului judiciar;
- c) numărul sesizării analizate și, după caz, mențiuni despre sesizările conexe;
- d) subiectul care a sesizat Curtea;
- e) circumstanțele litigiului principal, în cazul excepției de neconstituționalitate;
- f) prevederea normativă contestată;
- g) norma din Constituție la care face trimitere autorul sesizării;
- h) argumentarea admisibilității sesizării;
- i) argumentarea aferentă fondului sesizării;
- j) dispozitivul actului.

63. La pronunțarea actului de jurisdicție constituțională prin care se soluționează fondul cauzei, judecătorul poate formula o opinie separată.

64. Dispozitivul hotărârilor și al avizelor Curții se pronunță în mod public. Părțile sunt informate despre data și ora pronunțării publice a dispozitivului. În timpul pronunțării actului de jurisdicție constituțională cei prezenți, inclusiv judecătorii constituționali, stau în picioare.

65. Actul de jurisdicție constituțională prin care se soluționează fondul cauzei intră în vigoare la data pronunțării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Curții. Unele acte de jurisdicție constituțională pot intra în vigoare la data publicării lor în Monitorul Oficial sau la data menționată în dispozitivul lor, dacă Curtea decide astfel.

66. Desfășurarea ședințelor Curții se înregistrează audio și video și se consemnează într-un proces-verbal, întocmit de asistentul judiciar. Procesul-verbal este semnat de Președinte și de asistentul judiciar. Procesul-verbal va conține:

- a) data, ora deschiderii și închiderii ședinței;
- b) componența Curții cu consemnarea numelui, prenumelui Președintelui, al judecătorilor și al asistentului judiciar, și, după caz, al interpretului;
- c) denumirea și numărul sesizării;
- d) date despre prezența participanților la proces;
- e) date despre persoanele care au fost invitate la ședință, dar nu s-au prezentat;
- f) date despre desfășurarea ședinței;
- g) deciziile protocolare emise de Curte;
- h) alte informații despre caz, dacă este necesar.

67. Curtea are competența de a corecta din oficiu sau la cererea participanților la proces inexactitățile din denumiri, greșelile sau omisiunile evidente referitoare la nume sau prenume, la datele calendaristice menționate în act sau la data întocmirii lui și altele. Corectarea erorilor tehnice din actele oficiale ale Curții se face printr-o decizie adoptată de Plen.

Capitolul VI

ACCESIBILITATEA INFORMAȚIILOR ȘI A MATERIALELOR CAUZEI PENTRU PĂRȚI ȘI ALTE PERSOANE INTERESATE

68. Toate informațiile referitoare la procesul decizional constituie informații confidențiale și nu sunt accesibile publicului.

69. Participanții la proces au dreptul să ia cunoștință de materialele dosarului. Studiarea dosarului se încuviințează de către Președintele Curții și se desfășoară în prezența unui angajat al Curții delegat în acest sens.

70. Dosarul este pus la dispoziția părților sau a reprezentanților acestora după verificarea identității lor.

71. La solicitarea părților sau a reprezentanților acestora, Președintele Curții poate încuviința eliberarea unor copii ale materialelor din dosar.

72. Sunt respinse cererile de acces la proiectele actelor de jurisdicție constituțională și la alte acte întocmite în procesul de pregătire a dosarului, precum și la documentele considerate confidențiale. Accesul la documente și informații considerate secret de stat sau secret comercial, bancar se efectuează în modul stabilit de actele normative.

Capitolul VII

DECLARAȚIILE PUBLICE PENTRU MASS-MEDIA

73. La depunerea sesizărilor, precum și după desfășurarea ședințelor publice ale Curții, pot face declarații pentru presă în incinta Curții doar reprezentanții Curții. Autorii sesizărilor și alți participanți la proces pot face declarații în incinta Curții doar cu autorizarea Președintelui Curții.

74. În sala de ședințe a Curții pot avea acces doar persoanele invitate. Reprezentanții mass-media și persoanele interesate pot urmări ședința în direct, accesând pagina web a Curții.